

Beslutningsgrunnlag for dovreløvetann *Taraxacum dovrense* (Dahlst.) Dahlst.

Bakgrunnsinformasjon

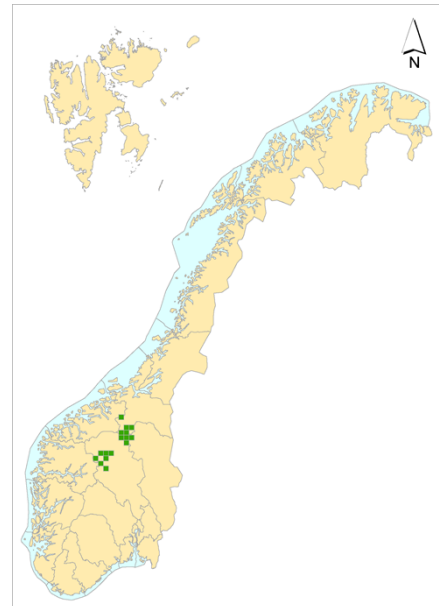
Dovreløvetann er en av to småarter i gruppen arktisløvetenner. Dette er små høyfjells- og tundraplanter med lysegule eller gulhvite kronblad.

Arten vokser på rabber og er knyttet til NiN-type kalkrik rabbe (T14-2).

Status

Arten har status sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for arter 2015 (2010: sårbar (VU); 2006: nær truet (NT)).

Arten forekommer i Jotunheimen (Oppland: Vang, Vågå, Lom og Lesja), Dovrefjell (Hedmark: Folldal, Oppland: Dovre og Trøndelag: Oppdal) og Trollheimen (Trøndelag: Oppdal). Kunnskap om artens utbredelse er dårlig. Arten er kjent fra ca. 35 forekomster, men det er få nyere observasjoner. Det er bare to innsamlinger de siste 35 årene (etter 1980), og etter 2000 kun observasjoner uten belegg fra fire fjell.

Antall individer	Ukjent
Antall lokaliteter	Ukjent
% europeisk bestand	>50%
% verdens bestand	>50%

Påvirkningsfaktorer

Artsdatabankens liste over påvirkningsfaktorer er benyttet. Følgende påvirkningsfaktorer er viktige for arten:

	Påvirkningsfaktor	Utdypende beskrivelse	Tidsrom	Omfang	Styrke
Påvirkningsfaktor 1	Temperaturendring	Trolig går habitater tapt pga. klimaendringer	Pågående	Hele populasjonen påvirkes (> 90%)	Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Mål og nullalternativ

Målet for arten er å opprettholde dagens rødlistekategori på Norsk rødliste for arter (EN – sterkt truet) frem til 2035. Det er trolig ikke mulig å få denne arten ned ett nivå på rødlista, fordi den er truet av klimaendringer som reduserer tilgjengelighet av egnede habitater. For å nå målet må følgende delmål oppfylles:

Mål for arten	Populasjonsegenskap	Målsetting per 2035 (hva må til)	Nullalternativ per 2035
Delmål 1	Forekomstareal	>10 km ²	< 10 km ²
Delmål 2	Utbredelsesområde	> 100 km ²	< 100 km ²
Delmål 3	Antall bestander/lokaliteter	> 20	< 5

Kunnskapshull

Prosjekter som vil dekke kunnskapshull hos arten:

Prosjekt	Navn	Kategori	Beskrivelse	Innhold
Prosjekt 1	Kartlegging	Forekomst	Det trengs kartlegging for å vite om nedgangen i forekomst ut fra innsamling og observasjoner de siste tiårene er reell.	Alle kjente lokaliteter må oppsøkes, og det må gjøres undersøkelser av nærliggende fjellområder, der arten potensielt kan vokse.
Prosjekt 2	Overvåking	Bestandsutvikling og påvirkningsfaktorer	Bestandsutviklingen er ukjent pga. få og eldre observasjoner/funn.	Arten må overvåkes på utvalgte lokaliteter over flere år for å følge bestandsutviklingen og få kunnskap om hvordan klimaendringene påvirker bestanden, og om evt. andre faktorer (f.eks. sau-/reinbeite) er viktige, og hvilke tiltak som evt. er mulig.

Tiltak

For å nå delmålene vil følgende tiltak bidra i positiv retning. Tiltakene er beskrevet, og anslag for nåverdien av tiltakskostnader er angitt for perioden fra tiltakene antas igangsatt (2019) og fram til 2035.

Tiltak	Navn	Beskrivelse	Påvirkningsfaktorer	Varighet av tiltak	Nåverdi av tiltakskostnad
Tiltak 1	<i>Ex situ</i> -bevaring	Arten bevares <i>ex situ</i> som frø i den nasjonale frøbanken. Det foreslås ikke oppformering i bevaringsbed i denne omgang. Dette avhenger av resultat fra spireforsøk og et eventuelt framtidig behov for <i>in situ</i> -forsterkning (som ikke har så mye for seg dersom det er klimaendringene som er hovedårsaken til en tilbakegang, men som kan være aktuelt dersom utsetting i egnede habitater blir aktuelt).	Ingen	Engangs med oppfølging	Trolig lave til middels kostnader

Tiltaksanalyse – tiltakspakker

Det er ikke mulig å foreslå tiltakspakker med mer enn 50 % sannsynlighet for måloppnåelse.

Samlet vurdering og anbefalte tiltak

Ingen tiltakspakker er foreslått. Dovreløvetann er funnet spredt i fjellene i Jotunheimen til Trollheimen (flere av lokalitetene er innenfor de store verneområdene i høyfjellet i Sør-Norge), men hvor kunnskap om status for utbredelsen er mangelfull pga lav kartleggingsinnsats. Arten er truet av klimaendringer, hvor trolig det skjer endringer i habitatet til arten. Hvor stor påvirkning dette har på bestanden, er ukjent.

Det foreslås at det etableres et *ex situ* bevaringstiltak i nasjonal frøbank for arten. I tillegg foreslås det å hente inn kunnskap om kjente forekomster og bestandenes utvikling. Dette vil gi kunnskap om effekten av klimaendringer og evt. andre påvirkningsfaktorer, og om det finnes tiltak som bør iverksettes.

Aktuelle virkemidler

Det er ikke foreslått tiltakspakke. Virkemidler i tabellen under er aktuelle for å følge opp kunnskapshull og/eller tiltak (se hoveddokument for beskrivelse av virkemidler).

Nr	Virkemiddel	Tiltak	Beskrivelse	Bidrag til måloppnåelse
12.2.2	Ny budsjettpost.	1	Midler til innhenting av ny kunnskap.	Hovedvirkemiddel

	Tiltak til bevaring av trua natur.			
--	------------------------------------	--	--	--

Samlet vurdering og beskrivelse av virkemiddelpakke

Det er ikke foreslått tiltaks og tiltakspakke med mer enn 50% måloppnåelse (oppretholde på dagens rødlistekategori EN frem til 2035).

Arten er sterkt påvirket av de pågående klimaendringene. Selv om det er identifisert virkemidler som vil svare på kunnskapshull og tiltak, så er ikke de tilgjengelige virkemidlene tilstrekkelig for å stoppe endringer som skjer pga. påvirkningsfaktoren. *Ex situ* bevaring i nasjonal frøbank vil kunne ta vare på arten utenfor de naturlige leveområdene, og vil kunne dekkes av foreslått ny budsjettpost på tiltak til bevaring av trua natur. Manglende kunnskap om utbredelse kombinert med at den viktigste påvirkningsfaktoren er klimaendringer gjør at virkemiddelet prioritert art (Nml §§23 og 24) ikke er vurdert som hensiktsmessig. Etablering av ytterligere verneområder vurderes ikke som relevant samme grunn.

Virkemiddelet ny budsjettpost - Tiltak til bevaring av trua natur vil kunne dekke inn kostnader i forbindelse med nødvendig kunnskapsinnhenting, slik at andre tiltak kan vurderes.

Anbefalt virkemiddelpakke

Dette er anbefalte virkemidler knyttet til foreslåtte tiltak eller prosjekt med måloppnåelse under 50%.

Nr	Virkemiddel
12.2.2	Ny budsjettpost - Tiltak til bevaring av trua natur (<i>Ex situ</i> bevaring)

Sannsynlighet for måloppnåelse	Ukjent.
--------------------------------	---------

Kostnader	Trolig lave til middels kostnader
-----------	-----------------------------------

Anbefalte prosjekter

Prosjekter som vil dekke identifiserte kunnskapshull hos arten/naturtypen

Prosjekt	Virkemiddel nr.	Virkemiddel
1	12.2.2	Ny budsjettpost - Tiltak til bevaring av trua natur (Kartlegging forekomst)
2	12.2.2	Ny budsjettpost - Tiltak til bevaring av trua natur (Overvåking bestandsutvikling og påvirkningsfaktor)